

Vaihtumissuot ja rantasuot

Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, heikkenevä

ALP suojelutaso suotuisa

Koodi: 7140

Kuva: Kaisu Aapala

Luonnehdinta

Vaihtumissuot ja rantasuot on paljon vaihtelua sisältävä luontotyyppi, johon Suomessa luetaan 'keidas-', 'aapa-' ja 'palsasoiden' ulkopuoliset avosuot: nevat, tyypillisesti vesien äärellä esiintyvät avo- ja pensaikkoluhdat sekä pinnanmyötäisen soistumisen kautta syntyneet rantasuot. Soiden ravinteisuus vaihtelee vähäravinteisesta keskiravinteiseen. Myös nevojen ja lettojen välimuodot, lettonevat luetaan tähän luontotyyppiin. Suoveden pinnan suhteen vaihtumissuot ja rantasuot ovat vallitsevasti kostea- eli välipintaisia ja/tai märkä- eli rimpipintaisia. Yksittäisiä mättäitä voi esiintyä. Pohjakerrosta luonnehtivat rahka- tai aitosammalet ja kenttäkerrosta sarat ja ruohot. Suomessa käytössä olevan kasvitieteellisen suoluokituksen suotyypeistä tähän luontotyyppiin voidaan lukea noin parikymmentä erilaista suokasvillisuustyyppejä.

Luontotyypin luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat ojittamattomuus, vesitalouden ja turpeenmuodostuksen häiriintymättömyys, väli- ja/tai rimpipintaa luonnehtivan suokasvillisuuden vallitsevuus sekä avoimuus (poikkeuksena pensaikkoluhdat).

Levinneisyys

Vaihtumissoita ja rantasoita esiintyy koko Suomessa, tyypillisesti pienialaisissa suopainanteissa ja -juoteissa sekä vesien ääriellä.

Nykytila ja uhkatekijät

Vaihtumissoiden ja rantasoiden levinneisyys ei ole muuttunut, mutta erityisesti maan etelä- ja keskiosissa esiintymien verkosto on muuttunut aukkoisemmaksi, pinta-ala on pienentynyt ja jäljellä olevien esiintymien luonnontila heikentynyt. Pohjois-Suomessa luontotyypin tila on selvästi parempi. Etenkin ojitukset ovat vähentäneet luontotyypin määrää ja heikentäneet sen luonnontilaa. Luontotyypin tilaa ovat heikentäneet myös ympäröivien metsien hakkuut, pohjavedenotto, pellonraivaus ja rakentaminen, vesien äärellä olevilla soilla myös vesirakentaminen ja vesien säännöstely.

Uudisojitus on käytännössä loppunut ja pienialaisia vähäpuustoisia soita ja luhtia pyritään turvaamaan metsälain keinoin ja metsänhoitosuosituksilla. Niinpä luontotyypin pinta-ala ei enää vähene samassa määrin kuin ennen. Erilaiset maankäyttöpaineet (mm. kunnostus- ja täydennysojitukset, ympäristössä tehtävät hakkuut, rantarakentaminen, muu vesitalouteen vaikuttava maankäyttö valuma-alueella) uhkaavat kuitenkin edelleen heikentää luontotyypin luonnontilaa.